

EURÓPSKY PARLAMENT

2004

2009

Dokument na schôdzu

29.4.2009

B6-0262/2009

NÁVRH UZNESENIA

ktorý na základe vyhlásení Rady a Komisie

v súlade s článkom 103 ods. 2 rokovacieho poriadku

predkladajú Graham Watson, Annemie Neyts-Uyttebroeck, Jelko Kacin, Karin Resetarits a Cristian Silviu Buşoi

v mene skupiny ALDE

o situácii v Moldavsku

Uznesenie Európskeho parlamentu o situácii v Moldavsku

Európsky parlament,

- so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o Moldavsku,
  - so zreteľom na Dohodu o partnerstve a spolupráci medzi Moldavskom a Európskou úniou, ktorá bola podpísaná 28. novembra 1994 a nadobudla platnosť 1. júla 1998,
  - so zreteľom na akčný plán Európskej susedskej politiky pre Moldavsko, ktorý 22. februára 2005 schválila rada pre spoluprácu EÚ a Moldavska,
  - so zreteľom na konečné vyhlásenie a odporúčania zo zasadnutia parlamentného výboru pre spoluprácu EÚ – Moldavsko, ktoré sa uskutočnilo v dňoch 22. – 23. októbra 2008,
  - so zreteľom na vyhlásenie predbežných zistení a záverov volebnej pozorovateľskej misie OBSE/Úradu pre demokratické inštitúcie a ľudské práva (ODIHR) z parlamentných volieb v Moldavskej republike 5. apríla 2009 a povolebnú predbežnú správu,
  - so zreteľom na mnohé správy médií a organizácií občianskej spoločnosti o porušovaní a potláčaní základných ľudských práv v Moldavsku po parlamentných voľbách, ktoré sa konali 5. apríla 2009,
  - so zreteľom na článok 103 ods. 2 rokovacieho poriadku,
- A. keďže Moldavská republika má hlboké historické, kultúrne a hospodárske väzby s členskými štátmi a niekoľkokrát deklarovala svoje snahy smerujúce k užšej európskej integrácii,
- B. keďže skutočné a vyvážené partnerstvo sa môže rozvinúť len na základe spoločných hodnôt, a to najmä so zreteľom na demokraciu, zásady právneho štátu a dodržiavanie ľudských práv a občianskych slobôd,
- C. keďže akčný plán Európskej susedskej politiky EÚ - Moldavsko je zameraný na podporu politických a inštitucionálnych reforiem, a to najmä v oblasti ľudských práv a základných slobôd, ktoré umožnia Moldavsku postupne sa zapojiť do politik a programov EÚ,
- D. keďže vo svojej predbežnej správe volebná pozorovateľská misia OBSE/ODIHR uviedla, že parlamentné voľby, ktoré sa uskutočnili v Moldavskej republike 5. apríla 2009, predstavovali síce významné zlepšenie pokiaľ ide o ich celkovú organizáciu, ale úrady nezabezpečili rovnaký prístup všetkých zúčastnených strán k médiám a vyjadrila vážne obavy zo zneužívania administratívnych zdrojov vládou v prospech kandidátov vládnucej strany,
- E. keďže opozičné strany predložili odôvodnené obvinenia z rozsiahlych podvodov ako napr. viacnásobného hlasovania, hlasovania bez riadnych identifikačných dokladov,

sfaľšovaných podpisov na zoznamoch voličov, výskytu voličov s rovnakými identifikačnými číslami a zaradenia zosnulých osôb do zoznamov voličov, a keďže ich odvolanie pred ústavným súdom bolo zamietnuté z procedurálnych dôvodov,

- F. keďže de-facto orgány odštiepeneckého regiónu Podnesterska zabránili účasti veľkého počtu Moldavcov na voľbách,
- G. keďže pôvodne pokojné demonštrácie 7. apríla neskôr pokračovali násilnými útokmi na budovy prezidentskej kancelárie a parlamentu a v tejto súvislosti ostávajú nezodpovedané vážne otázky týkajúce sa opatrení polície počas búrlivých udalostí v okolí a vnútri parlamentu a budovy prezidentskej kancelárie,
- H. keďže následný brutálny zásah polície a bezpečnostných síl bol neprimeraný a poukazuje na vážnu a systematickú neschopnosť moldavských orgánov uplatňovať zásady právneho štátu a plne dodržiavať vlastné zákony Moldavska a jeho záväzky ako člena Rady Európy,
- I. keďže bolo zadržaných niekoľko stoviek osôb a medzi tými, ktorí boli uväznení, sa údajne nachádzali aj pokojní demonštranti, novinári a mladí aktivisti, ktorí boli surovo zbití vo väzenských zariadeniach, kde sa s nimi zle zaobchádzalo,
- J. keďže medzinárodné organizácie a moldavské aj medzinárodné mimovládne organizácie podrobne zdokumentovali prípady zlého zaobchádzania vrátane ponižujúceho a potupného zaobchádzania s mužmi a ženami zo strany polície v Moldavsku,
- K. keďže vypovedanie vedúceho rumunskej misie a veľvyslanckého radcu rumunského veľvyslanectva moldavskými orgánmi porušuje zásady dobrých susedských vzťahov medzi Európskou úniou a Moldavskom,
- L. keďže režim, v rámci ktorého rumunskí občania cestujú do Moldavskej republiky, sa riadi dohodou o zjednodušení vízového režimu medzi EÚ a Moldavskou republikou a keďže zavedenie vízového režimu pre rumunských občanov je porušením existujúcich dohôd,
  1. odsudzuje neprimerané použitie sily a je zhrozený mnohými správami o zlom zaobchádzaní so zadržanými osobami a o tom, že sa im bráni v prístupe k spravodlivosti; vyzýva orgány, aby bezodkladne prepustili všetkých protestantov a mladých aktivistov, ktorí sú ešte vo väzbe, a aby pri všetkých súdnych konaniach zabezpečili uplatnenie najvyšších noriem;
  2. nalieha na moldavské orgány, aby zabezpečili nezávislé a vierohodné vyšetrenie všetkých obvinení z použitia neprimeranej sily a zlého zaobchádzania zo strany policajných dôstojníkov; očakáva, že vyšetrenie bude dôkladné a nestranné a že ktokoľvek, kto bude odôvodnene označený za zodpovedného, bude postavený pred spravodlivý súd; zdôrazňuje, že opozícia musí byť v takomto vyšetrowaní riadne zastúpená a plne doň zapojená, aby sa zaistil legitímny výsledok;
  3. vyzýva Radu, aby spolu s moldavskými orgánmi a opozíciou zvažila, či by Európska únia mohla zohrať úlohu sprostredkovateľa pri vymenovaní nezávislej komisie na účely takéhoto vyšetrowania v najkratšom možnom čase;

4. vyzýva Radu, aby poskytovanie finančných prostriedkov Európskej únie Moldavskej republike podmienila výsledkom nezávislého vyšetrovania povolebného násilia;
5. pripomína orgánom Moldavskej republiky a jej prezidentovi Vladimírovi Voroninovi, že nesú plnú politickú a súdnu zodpovednosť za zabezpečenie práva na pokojné a demokratické protesty a za presadzovanie a dodržiavanie vlastných zákonov Moldavska a jeho medzinárodných záväzkov; očakáva dôkladné, objektívne a nezávislé súdne vyšetrenie všetkých údajných prípadov bezprávia vrátane tých, za ktoré zodpovedajú polícia, súdni úradníci a bezpečnostné sily;
6. vyzýva moldavské orgány, aby demonštrovali svoj jednoznačný záväzok ku konsolidácii demokracie, zásadám právneho štátu a dodržiavaniu ľudských práv a aby prijali konkrétne opatrenia na obnovenie dôvery vo volebné postupy a realizovali všetky odporúčania OBSE/ODIHR s cieľom zaisťiť kvalitatívne odlišné voľby v budúcnosti;
7. pripomína, že opozičné strany sú jednotné a rozhodnuté využiť ich ústavné právo zablokovať voľbu nového prezidenta v parlamente, a vynútiť si tak nové všeobecné voľby v súlade s ústavou; zdôrazňuje však, že akékoľvek nové voľby si vyžadujú konsenzus medzi opozíciou a vládou, pokiaľ ide o konkrétne zlepšenia volebného procesu;
8. so znepokojením si všíma zdokumentované rozdiely v mediálnom pokrytí vládnej komunistickej strany a opozície v moldavskom rozhlase a televízii a požaduje ďalšie kroky na zabezpečenie nezávislosti spravodajstva všetkých médií, a najmä moldavského rozhlasu a televízie; vyzýva Komisiu, aby ponúkla pomoc a expertízu EÚ v tejto oblasti; upozorňuje, že verejnoprávny vysielateľ je povinný poskytovať verejnosti objektívne a nestranné informácie a nesmie byť hovorcom orgánov alebo akejkoľvek konkrétnej strany;
9. vyzýva moldavské orgány, aby opozícii umožnili prístup k voličským zoznamom a zabezpečili uskutočnenie nezávislého preskúmania obvinení prostredníctvom platných súdnych postupov podľa zákonov Moldavskej republiky;
10. vyjadruje svoje vážne obavy z nedávnych krokov ministerstva spravodlivosti proti niekoľkým mimovládny organizáciám po udalostiach zo 7. a 8. apríla a zdôrazňuje, že administratívne a fiškálne opatrenia by sa nemali zneužívať na umlčanie kritikov vlády;
11. vyzýva Radu, aby poverila vysokého predstaviteľa EÚ v Moldavskej republike preskúmaním možností posilnenia úlohy EÚ v oblasti podpory zásad právneho štátu a dodržiavania ľudských práv;
12. vyzýva Komisiu, aby zabezpečila širší dosah finančných prostriedkov EÚ poskytovaných Moldavskej republike na oblasť ľudských práv a základných slobôd, a to najmä plným využitím európskeho nástroja pre demokraciu a ľudské práva (EIDHR) a v rámci nástroja ENP;
13. víta účasť Moldavska vo Východnom partnerstve, ale zdôrazňuje, že skutočné partnerstvo môže byť založené len na ozajstnom záväzku k budúcim reformám;
14. opäť zdôrazňuje svoju podporu územnej celistvosti Moldavskej republiky a upozorňuje,

že je potrebná širšia úloha EÚ pri hľadaní riešenia v otázke Podnesterska;

15. zdôrazňuje, že výrazné rozdiely medzi predbežnou správou OBSE/ODIHR o priebehu volieb a hodnotením a obvineniami zo strany opozičných strán a značného počtu moldavských občanov o podvodoch treba vziať na vedomie pri akomkoľvek budúcom posudzovaní volebných monitorovacích aktivít OBSE/ODIHR a príspevkov EÚ k medzinárodným volebným pozorovateľským misiám;
16. nalieha na moldavské orgány, aby bezodkladne obnovili cestovný režim pre rumunských občanov, ktorí si želajú navštíviť Moldavskú republiku, a aby dodržiavali dohodu o zjednodušení vízového režimu medzi Európskou úniou a Moldavskou republikou;
17. poveruje svojho predsedu, aby toto uznesenie postúpil Rade, Komisii, členským štátom, prezidentovi a parlamentu Moldavskej republiky, OBSE/ODIHR a Rade Európy.